

Sy-li spěwał,
Pilnje dželať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócň
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosć da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje dželať,
Wšědne dny;
Džeň pak swjatosok
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebyes mana
Njeh čí khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Serbske njedźelske čopjeno

Budyschinje

12. julija 1931

Bauzen

Samowitny redaktor farar Wjergacz w Roskaczach. — Gzist a naklad Smolerjow knižničeskeje a knižarnje, zap. dr. i wobm. ruč. w Budyschinje
Wulhadža kóžu kóbotu a placu štyřwórcelětnje 108 šlotych pjenježlow

6. njedźela po šwj. Trojizy.

Zap. skutki 6, 1—7.

W přenjej křesćijanskej wožadze w Jerusaleme knježe-
lne wutrobna přehesjednosć. Nadběhi wot wonka přenim
křesćijanam jenož k snutkowemu škrcenju a sjednocze-
nju služachu. Wjednistwo a sarjadnistwo wožadny ležesće
w rukomaj japoschtolow. Tuzi pak njestarahu šo jenož wo
dušowpastyrské šastaranje wožadnych, ale tež wo jich čel-
ne derjeměće. Šo čašku šo wožada rosrosće, tež džělo sa-
rjadnistwa šo přehesjednosće a japoschtoljo njemóžachu wjazn
dočinić. Tak šo někotre pobrachy a njedostatki pokajachu,
mjenujz přehi šastaranju potřebnych i zyrubu, tak šo Gricišz
napřehcziwo Židam morkotachu, šo buchu jich wudowny we
wšědnej služby šapomnjene. To rěka, mjes tymi křesćiji-
janami, kotřiž běchu hižom předy jako Židža grichišku rěč a
grichiske nałožki přehiwšali, wulhadža wěsta njespołojnosć a
morkotanje přehcziwo tym křesćijanam, kotřiž běchu židow-
sku rěč a židowske wašnje wobkhowali. Bješe wšehje přehi-
cziny knano tole morkotanje njeje bylo; najšerje wostachu
grichišz rěczazn křesćijenjo, kiž šo husto swonka Jerusalema
žiwjachu, japoschtolam bóle njeshaczi abo zupn hacz hebrejšz
rěczazn křesćijenjo i Jerusalema, a tak buchu woni přehi sa-
staranju se žiwnosću lohko šapomnjeni. Nětko šo prašesće,
hacž budže wožadnych lubosć a prawdosć wulka došč, taj-
kim šwadam šadžewacž. A hlaj, křesćijaniska lubosć nama-
ta pucze, tajki pobrachy wotštronicž. To šo šta se šažoznjom
noweho šastojnstwa we wožadze, kotřez mějesće nadawł, da-
ny lubosće na křudny rosžělecž a dozyla jim služicž, haj,

hošpodarške naležnosće wožadny rjadowacž, přenje a najšar-
ške wožadne šastojnstwo. Rospominajm šebi tohodla bliže
wustajenje přenjeho wožadneho šastojnstwa.

1. Wone šo wopokaja t r e b n e. Šdnyž běšće wožada hi-
šće mała a přehewidomna, móžachu drje japoschtoljo přehi
wšěm šwojim dušowpastyrškim džěle tež hišće šo wo
rosžělenje šažoznjy na křudny, wo pomoz ša křudny, wo
šastaranje potřebnych, wo materielne naležnosće wožadny ša-
racž! Ale hdyž šo licžba wožadnych tak přehisporjesće, šo
jenotliweho hošpodarške wobšejnosće wjazn šnacž njemóž-
achu, šo wšehake njedostatki pokajachu; abo pod čezu a mno-
hošču hošpodarškeho šastaranja wožadny šwoje přehišće a naj-
wažnišće šastojnstwo čerpcjesće, duchowne šastojnstwo, a to
njednrbjesće šo na žadny pad štacž; to tež woni, kaž wožadni
hnydom přehewidžachu. Tak je tež pola naš. Šdžekuli by
duchowny we wožadze wšitko šam na wobčežnosć mē,
dnybjało wšehake čerpicž. Tohodla šu tež pola naš duchow-
nemu wožadni šastupjerjo přehidaczi, kotřiž maja šo šobu se
duchownym šastojnstwom wo to štaracž, šo by wožada přehzo
bóle to byla, šštož ma po wustawkach byčž, mjenujz haje-
nja křesćijanškeho ducha a žiwjenja. Wožadni šastupjerjo
maja šo tež wožebje wo wšě hošpodarške naležnosće a tež
wo wšcho sarjadnišće džělo šobu štaracž. To je tež wažna
služba, kotruž woni tak wožadze wopokaja. Přehetož Knješo-
wa zyrkew na šemi trjeba tež křmane a mudre sarjadowanie
a prawe hošpodarške šažozenje. Tež jednory wožadny šastu-
pjer móže šwojej wožadze a zyrkwi i tym wulku službu wo-
pokajacž, šo won šwoje šnajomstwo křudny abo hošpodarškeho
žiwjenja ša zyrkwine lěpšće wužiwa. Kač husto wšah tež

pola naš nastanje njespofojnošč abo swada, hdžež so nekajke pjenjeſy rosdželeja abo nekajke wotfaſanje wudželuje. Huſto ſo jewi mjes doſtawarjemi abo žadaczelemi ſawiſč, ko- traž druhemu ničſo njepopſcheje. Tohodla je wiſhaſ derje, hdſy woſadni, koſiž ſwojich ſobuwoſadnyh derje ſnaja, tajke pjenjeſy ſobu rosdželeja abo woprawdže potrebnih pomjenu- ja. Kaſ lohko wiſhaſ móže ſo ſtač, ſo hańbicziwny ſhudny ſo njeſjewi ſe ſwojej próſtwu, mjes tym ſo njehańbicziwny po- žadliwny čłowjek ſo wiſhudžom doprědka tłóczy. A wjazny ſa- rjadowarjow wjazny widži hač jedn. Prědowanje Božeho ſłowa tež dženſa njeſmę čerpicž pod piſchemjele ſwonkow- ni a hoſpodaſkiimi ſtarocſzemi předarja. Tohodla je ſo tež pola naš ſaſtojniſtwo woſadnyh ſaſtupjerjow ſa nuſne wopo- taſaſo. Haj, žyła Knjeſowa žyrteſo drje beſche, hdſy ſo wona do naiſheho ſerbiſheho kraja w 11. abo 12. lěſtſotku ſanjeſe, wiſchelate kulturne džela a nadawki na ſo wiſaſa, a lud we wiſchem móžnym kulturnym džele wufublaſa, ale po čaſu, hdſy ſo tola dželo rosmnožeſche, je wona jene po druhim wo- tedaſa, ſo by ſo mohla čim doſkladniſcho ſwojej přenjej a najwaſniſchej piſchibluſchnoſčzi, ewangelijon piſchpowědacž, wě- nowacž. Wona je w ſapocžatku ſo prózowaſa wo wiſdžela- noſč a ſchulſke wufublanje naiſheho luda, wo ſtawniſtwo a druge džela, kotrež ſu ſo po čaſu ſamoſtatne ičžinile abo kotrež je ſtat na ſo wiſaſ. Piſchetož to beſche jeje mējenje, kotrež tež japoſchtołjo mējachu: To ſo njeſluſcha, ſo bychmy Bože ſłowo pod ſemſkiimi nadawkami abo pod kulturnym dželom ſkomdžili. To tež ſo njeſluſcha, ſo bychmy duchownu rolu ſanjechali a wiſch ſwoje moſny na ſemſku rolu waſili. Tež ſemſka wyſchnoſč a ſemſke ſaſtojniſtwa ſu nuſne.

Přenje woſadne ſaſtojniſtwo Jeruſalemiſkeje woſadny paſ bu w o t w o ſ a d n ſ a m e j e p o ſ t a j e n e a i n j e j e w u ſ o n j a n e. Tajke wot woſadny piſchpoſnate ſaſtojniſtwo hodžeſche ſo i wulkim dowěrjenjom wufonjecž. My njemóže- my doſč mudroſč japoſchtołow wobdžiwacž, woſebje tež ič ponižnoſč, woni njechachu ſami wiſcho doſonjecž abo ſami wiſcho byčž, ale tež radny dželo a čjeſč druhim piſchewoſtajichu. Kaſ huſto dženſa widžimny, ſo ma jedn wuwolaſny čłowjek wiſch móžne ſaſtojniſtwa na ſchiji a je ani prawje dopjelnicž njemóže. Kaſ nekotrſžtuli derje wuſhmanjeny čłowjek ča- ſa na nekajke ſaſtojniſtwo a dželo, ale jemu ſo ničſo njedowě- ri, a tola by wón, dofelž ma luboſč a woſebje k h w i l e, wiſcho jara derje wuwjedł. Ale ludžo ſami wupruhowanemu najradſcho wiſcho piſchepodadža, njedžiwajo na to, ſo chze tež drugi ſo wupruhowacž, abo ſo k prawemu doſonjenju nekajke- ho nadawka tež ſhwila ſluſcha. Kaſ ſamo tajki, kiž doſč ſhwile nima, njemóže ſwoju wěž prawje wuwjeſč. Dobra wěž chze ſhwile mēčž. Kaſ ludžo beħaja k wuwolaſnym lě- ſarjam, a čzi njemóžeja ſo huſto taſ doſkladnje i ſchoroſčzu čłowjeka ſaběracž kaſ drugi lěſar, kiž nima telko piſchiběžka a tola tež něſchto roſumi a móže ſo i ſchoroſčzu ſwojeho do- wěrliwego ſhoreho wjele doſkladniſcho ſaběracž. Knjeſowi ja- poſchtołjo njechachu ſwojemu ſaſtojniſtwu dacž čerpicž i čje- ſčelatomnoſčzu, ale chžychu tež drugim woſadnym něſchto dowěricž. Woni rjeknychu: Tohodla, bratſja, wobhladujcže ſo po ſydom mužach mjes wami, koſiž maja dobru ſhwalbu a ſu poſni ſwjateho ducha a mudroſčze, kotrymž tu prózu bychmy porucželi. My paſ chžemy piſchi modlitwje a piſchi ſlužbje ſłowa woſtačž. Woni potaſkim ani nochžychu ſami tutnyh wothladarjow ſhudnyh wuſwolicž a powolačž, ale to dnyrbjeſche woſada ſama čžinicž, ſo bychu to mužojo jeje do- wěrjenja byli. Kajka mudroſč tola w tym ležeſche! Hdſy ſnano potom prawje njeńdžeſche, njemóžeſche japoſchtołam ničtſo žadny poroſ čžinicž. — Na čzo dnyrbjeſche woſada paſ

piſchi tajkej wólhje hladacž? Riz na ſamožertje abo na na- hladne ſtejniſchčzo w ſwěcže, ale na wupruhowanoſč a na dobru ſhwalbu wuſwolennyh. Eſo wě, dobre mjeno je ſa kſždeho, kiž chze w žiwjenju něſchto dozpečž, waſne. Džerž ſebi ſwoje mjeno w čjeſčzi, a njebeſer tež žanemu druhemu jeho dobre mjeno. Ale dobre mjeno abo dobra ſhwalba ſa- ma hiſchče njeje doſahaza. Schtóž chze něſchto doſonjecž we Božim kraleſtwje, ma ſwjateho Ducha mēčž. To je pocžerja- za móž k wiſchemu dobremu, tón wjedže do wiſcheje wěrnoſčze a prawdoſčze, wón napjelni čłowjeka i luboſčzu, a to je ſa- ſonja dopjelnenje; ale k dobrej woli a k ſwjatemu piſche- ſhwědczenju ma hiſchče ſo piſchidružicž mudroſč, kotraž wi- dži, hdže je nuſa, a roſumi woprawdžitoſč potrebnocſze wot njehańbicziweje požadliwoſčze dželicž. Bjes naiſhonitoſčze a mudroſčze tež tu njeńdžeſche. Tež wot naiſchich woſadnyh ſa- ſtupjerjow ſebi žadamny dobru ſhwalbu, luboſč, wěru a mu- droſč. — A we ſwonkownyh abo hoſpodaſkich naležnoſčach woſadny wiſhaſ ſu čzi, kiž ſu i jeje ſrjedžiſny poſhadželi, naj- bóle naiſhonjeni. Taſ njech kſžda ſchecſčžijanſka woſada ſama ſwoje hoſpodaſke naležnoſčze rjaduje. A wot tuteho ſaſtojni- ſtwa ſo rajnje roſeſnawa duchownſke ſaſtojniſtwo, kotrež njeje wot čłowjekow wuſtajene, ale wot Khrſtuſa ſameho, kiž je ſwojich japoſchtołow wupóſlaſ, kotrež tehodla tež njeſmę wot čłowjekow wotwiſne byčž. Piſchetož duchowny ma ſwój na- dawk wot Boha, wón je wot Boha póſlany, kaſ ſo tež ſa- dženu njedželu w Minataſkim Božim domje piſchi ſapotaſa- nju noweho ſararja rajnje wupraji. Schtóž Bože ſłowo pře- duje, ma piſches to nadawk wot Boha, wón je Bohu ſamoſ- wity a njeſmę ſo wotwiſny čžucž ani wot ſhwalby ani wot poroſowanja čłowjekow. Schtóž Bože ſłowo praji, to nam woſtanje ſwjate, a to ma duchowny ſaſtupowacž a předo- wacž.

Dofelž paſ bu přenje woſadne ſaſtojniſtwo i woſadny ſa- meje poſtajene, bu wone tež n a n j e j ž o h n o w a n e. Čzi mužojo, koſiž ſo tu wuſwolicu, ſkutkowachu woprawdže Bo- hu k čjeſčzi a woſadže k ſpomóženju. Mjes nimi ſo wuſna- mjeni woſebje Sččžepan, muž poſneje wěry a ſwjateho Du- cha. Runjež wón njebeſche japoſchtoł, je tola piſches ſwoju wěru wjele doſonjaſ a čjeſč Jeruſalemiſkeje woſadny, haj, žy- leho ſchecſčžijanſtwa, do ſwěta njeſł. Wón mjenujžny bu pře- ni martraſ ſchecſčžijanſkeje žyrtwje a bu ſwojeje wěry dla wot Židow ſamjenjowany. Jeho ſmjercž a rjekowſke wu- ſnacže Khrſtuſoweho mjena je woſadu piſchiporjaſo. Do- felž bechu wuſwoleni hladarjo ſhudnyh niz jenož i Jeruſalema, ale tež i zuſnyh krajow, móžachu woni runje tež potrebnocſč grichſkich wudowow. ſnacž. Woſada bu taſ iměſchowana, grožžny i beſč potłóčenny a ewangelij móžeſche ſo njemplyny roſſchěrjecž. Kraſny ſčžehwſ beſche: „Eſłowo Bože roſčjeſche, a wucžobnikow bu bóry jara wjele. Eſamo wjele mēſchni- fow bu wěje poſluſchnyh.“ Taſ mudroſč a ponižnoſč ja- poſchtołow a nowy mēr we woſadže ſkutkowacſchej. Bóh i poſčž naiſchim woſadam ſtajnu piſchesjednoſč a jeje wjedni- ſkam japoſchtołſtu mudroſč. Bóh daj nam mužow wěry a ſwjateho Ducha. To naiſlepje Bože kraleſtwo twari.

Rańſchi ſerluſch.

Hłóž: „Eſo, Bože džecž, wjeſelcže.“

Mój Sbožniko najſwěrniji,
Mětk rano i kſža ſtanymſchi
Čzi wutrobnje ſo džafuju
Sa twoju wulku dobrotu.

Esy czihu, dobru nóz mi dať,
Esy wote mnje šle šdalowať,
Rať w šlódlim měrje šym ja špať,
Šiches tebje štrowošć wobšhowať.

Nóz šańdže, hdyž t nam šlónzo dže.
Pój, Ješu, knjež mi w wutrobje,
So czišty byť, chyńt ty mje šmjeć,
So t czešćzi czi mohť žimy być.

We wěrje nowe žiwjenje
We tebi, Ješu, daj ty mi,
Daj t twojej křiwě a prawdošće
Mi t hnady wěčnje žiwjenje.

Sa cžať a wěčnošć, Ješu, ty
Wišo šbožo, prawdošć moja šy.
Na tebje twarju we wěrje,
Šdyž tebje mam, mam žiwjenje!

Pój, šwjata lubošć njebeška,
Mje wjedź po puczu žiwjenja,
So mohť ja šbožnje domoj hić,
Eso t tobu wěčnje wješćelicy!

Esy moje šwětlo w cžemnošći
Na šemi tu, kiž roššwětli.
Doť cžemny — cžer, kiž šbožownje
Wišćelicy njemóžu šam šjes tebje.

Ty, Ješu, knjes a kral šy mój!
Mi pomhaj, šo šym wěčnje twój,
Twój herba twojoh' kraleštwu,
Twój wumóženj t hubjeńštwu!

Mje twoju wolu cžinicž wucž,
Šjes tebje šmylu prawy pucž
Dom t tebi, t Wótzej šwjatemu,
Tam, hdyž mam wěčnu domišnu!

Tu dobre cžinicž njemóžu
Šjes tebje; šhudny šahinu. —
Mi pomhaj, lubny Šbožniťo,
So derje šteji še mnu wišo.

J. W.

Wuśnaj šo t šwojej žyřkwi.

Ššyřšyř wudawacz, šo pšchirodošpytnižy a drušy, kiž šo
t pšchirodu šaběraju, njemóžeja do Boha wěricž a tež nje-
wěrja. My wěmy pať, šo tutemu wudawanju křašne a roš-
šudne wuśnacža napšhecžiwu šteja. Wo jonym daššim do-
tal nješnatym cžitachmy njedawno. Roald Amundsen je šo
wuśnať. Roald Amundsen je šnaty pucžowať a šnajer křaji-
now wěčneho loda a tón, kiž itališku powětrowu kódz „Štalia“
přtajo šmjercž namata. Š jeho žiwjenja šhonimy něť šcžě-
howaze:

Amundsen pšchindže do wojakow. Rekrucža šo šwucžo-
wachu na pškojnym šwucžowanishćzu. Ras njedželu rano
bě šo 3. kompagnija bataillona Christiana tam šestupať.
W njej šlužěše Amundsen. Wojazy běchu, kaž wašćnje,
štucžku je pšalma wuśpěwali; wachtmishćtr bě Anješowu mo-
dlitwu wucžitať; wuśhť šawoša šwoje šwucžene: „Bóh ššćitaj
krala a wótžny křaj!“ a rekrutojo woľachu móžnje t nim. Wo
tym rjekny hejtmán: „Dženša je Boža šlužba w loľalu!
Chže-li ššćt šo waž tam hić, tón štuš dopřěďa!“ Čžicho wošta
to w rymach; nićt šo njehibny. Wono by to tola tať rjež

wěšte wuśnacže byťo, něťtole tu tať wuśtupicž, — a to njebe-
loške! Amundsenowy pšhecžel šteješče tam tež šobu w dru-
him rymku; runje šebi wón myšlesče: „Wuśtuš tola a nje-
budž šajaz!“ Ale přjedny hacž tutu myšľ do šćutka štaji, štu-
pi tón, kiž šadny njebo šteješče, do přěďa; bě to wuľki a šyľny
młodženž še šyľnym hodylerjowym nožom, a wón štupašče
šhwatnje a roššudnje — a šteješče tam šamlutki. Wišćitki
wocži šo jemu pšchimbocžichu. A to bě cžičšo 1242 batail-
lona Christiana: Roald Amundsen.

Něť traješče to jenož hišćče woľomit a jeho pšhecžel
šteješče pšchi nim. Bojašliwošć bě šo šhubika. Drušy a
šako drušy pšchistupichu t nimaj. Škónčnje bě to rjane wot-
dželenje, kotrež kěmšchi džěše, Roald Amundsen přeni.

Šapošanje noweho šararja w Minakale.

Šańdženu njedželu běšče ja žyľu Minakali wošadu
wurjadny šwjedžen. Bu tola jeje došhomocžatowany nowy
šarať knjes Bohuměr Róšler ša šararja wuśwjecženy a do
šwojeho šaštojništwu šapošany. Tež t druhich wošadow lu-
džo šhwatachu na tutón šwjedžen, wošebje še šušodnyh,
běšče to šdobom wažny podawť ša žyľe Šserbštwo. Pšhed
žyřkwi a šaru štejachu dwoje křašne cžěšne wrota, a žyřkew
šama běšče šnutštownje t pletwami a wěnzami wubjernje
wupřšćena, wošebje pošašowašče woľtať křašnu pnyhu. Ši-
žom našdala witašče žuřnyh hošći, kaž wošadnyh, t žyřkwi-
neje wěže nowa žyřkwina šhorhoj, t šwjedženjej wot patron-
ti hrabinky t Šolnšteina-Minakališće darjena. W parku pšhed
hrodom běchu šo šahe hižom towarštwu wošadny, šchulšće džě-
cži a młodžina, žyřkwinski šhór a žonjaze towarštwo šestupať.
Duchowni a pšchiwuśni noweho šararja šo podachu do hroda
a t dypšom we 8 hodž. wuśtupichu woni t patronaškim knjež-
štwom t hrodu a šestupachu šo šobu do cžaha, kiž pod pšchewo-
dom pošawnišeje hudyžny a šwonjenjom žyřkwinyh šwonow
šo hibašče pšches dwór rycžeršćubľa do žyřkwi. Tam pšchi-
šhedšchi namata hižom škoro poľnu žyřkew a ľědma móžěšče
žyřkew šyľny luda pšchijecž, tať šo dnyřbachu ludžo šdžěla štejo
woštať a žyľu doľhu Božu šlužbu štejachu. Najpřjedny běšče
němške kěmšćenje. Po šawodnym kěľušču šašpěwa Minakali-
ške špěwne šjednocženštwo šhórny špěw. Po šawodneš liturgiji
a pšhecžitanju epistol šo t. šuperintendent Šröhlich-Budyški
podať woľtarjej a pšhed nim šteješče nowy šarať t. Róšler.
Knjes šuperintendent jeho pošašowašče na křašnošć, waž-
nošć duchowniškoho šaštojništwu a po tym, šo běšče knjes Róš-
ler šwoje šaštojniške šlubjenje dať, jeho knjes šuperintendenta
t napoľženjom ruťi na duchowneho wuśwjecži, tať šo šmě
wón něťto wišćitke džěla duchowneho šaštojništwu wuľonjecž.
Pšchi boľomaj noweho šararja šteješćtaj dwaj šaštojnišćaj
bratraj, knješaj wuśhšchi šarať Šarjeńt-Křwacžanški a doľal-
ny wakanžny šariadowať Minakališkoho šašćwa šarať Kšchi-
žan-Kľuščanški a še šchpruchomaj šwjateho pišma a napoľo-
ženjom ruťi nowemu Minakališćemu šararjej Bože žohnowa-
nje pšheješćtaj. Po tuteš duchowniškěj šwjecžinje a modlit-
wje jeho knjes šuperintendenta do Minakališkoho šašćwa ša-
pošaja, knjeni patronka hrabinka t Šolnšteina nowemu šara-
rjej wakanžny pšchepoda a doľalny wakanžny šariadowať ži-
wjenjoběh noweho šararja wucžita, t kotrehož wošadni wišče-
laťe šajimawe a džiwne wodženja Bože šhonichu. Nowy ša-
rať je šašćki šym w Mittweidže rođženy, a to rođženy Němž,
je ruťku rěčž wuľnyť, a doľež běšče něhdy jeho džěd w Šodžiju
šerbšćeje rěčže móžny byť, šo cžuješče, wošebje tež njedošćatť

na herbskich duchownych šoniwšči, wabjenn, herbschczinu nawuknjč! So je ju dowuknjč, bšche šlyhcz na jeho nastupnym předowanju, w kotrymž wožadze wukladowasche, tak wón šwoje duchownške šastojnstwo wobhladuje a komu chze w nim šlužicž, mjenujz Bohu. Tutemu šo džakuje ša wšcho dobre a horjo, šchož bšche jemu dotal pšhidželič. Po předowanju šo wožadze pošiczi wot knješa kantora Otty, šwaka noweho fararja, šolo na hušlach š pšchewodom byrglow a potom šolo š erta knješa wučerja Pětrka-Minakalskeho, tež š pšchewodom byrglow. Zyla přenja Boža šlužba traješche 2½ hodžiny dlho, a pšchi wšchej horzocze dnja bšche šo tola wšchem lubika a jich natwarila. — Šakle pošdže šo šapocža druha, herbska Boža šlužba, na kotrejž šo nowowušwolenny a wušwjeczenny farar herbskej wožadze pšches našcheho wušchšcheho fararja Sarjenka-Rhwaczanškeho šapokaša a herbskej wožadze šo pšchedštaji. Tež na tymle kemšchenju bšche žyrkeš pšchepjelnjena. Porjad Božeje šlužby bšche nimale tón šamny kaž na němškej, a hudžbne pošiczenje te šamšne, jenož w herbskej rěczi. Na město knješa šuperintendenty tu štupi knjes wušchšchi farar Sarjenk a nětko š asšistenzu knješa šuperintendenty a knješa fararja Ršchizana noweho fararja pšched herbskej wožadze do šastojnstwa šapokaša. Pšchi tutej škladnošczi knjes wušchšchi farar tež rašnje na pšchikluščnošcž herbskeje wožadze pošašowasche, šebi šwoje drohe herbske namrěšstwo wótzow šhowacž a štaršchich napominašche, tola šwoje džeczi w macžernej rěczi wocžahnjč! Kažke wóšhudnjenje to tež je, hdyž šo tak wažne narodne kubla šanjehaja. Šwjekelazny štut šo na herbskim kemšchenju šdobom š tym šjewi, šo bšche tam tež rjana licžba (wokoło 25) wožadnych je Ššlepjanškeje wožadze pšchikšča; žony, mlode holzy a holczki w narodnej draščje, wošebje wóšchewjazny napohlad pošicžachu a dopomnjeńtu na štaršherbske pocžinki budžowachu. Šim bu, jako šebi rjenje wudebjenny Boži dom wobhladowachu, po kemšchach hišchče wošebite wutrobne šlowo popšchate a jich herbska lubošcž pšchipošnata. —

Po kemšchach šo duchowni a pšchuwšni noweho fararja do hroda podachu, hdyž bšche hrabiniška šwójba jich š wobjedej pšcheprošyla. W mjenje ščjedriweje patronki jeje mandželški knješej fararjej Rššflerej š dopomnjecžu na wažny džej hišchče 2 šlēbornej šchlicžzy (ša listy atd.) wěnowasche. —

Tak bšche šo na tym dnju došhe wocžatowanje wožadze dopjelniko, wjele lubošče šo wušywało, a drohotny poškad našcheje ewangelškeje žyrkwe na duchownych kublach šo wopokašak. Njeh nětko tež wožadne žiwjenje kčžje, a njeh šchšczijanske žiwjenje roščjo pšchiběra, šo bychmy w našchim hospodaščym šhudym cžašu čim bohatšchi byli na njebješkich kublach.

Žyrkej a štat.

Ronnereuth, tuto mjeno jewi šo pšchezo šašo ras we nowinach. Tak čžitachmy, šo je Regensburgški biškop poručil, šo šo wjazny žane dowolaze pišma ša pšchistup njewudawaja. W tym njednrbi žane pošlednje roššudjenje wo žylej wězy wuprajene byč, ale wono šo tola šda, šo šnadž šo tajkemu bliža. Šcho je našch roššud wo tutej wězy, šmy tu hižo ras wuprajili, a našche mēnjenje šo njeje pšchemēniko.

W Španišej njejšu njemēny pšchezo hišchče wuhašnyte — abo šu š nowa wudyrke. We šlownym mēščje — Madrid — dóndže 2. julija š ropotej, kotryž bojšcž šbudžuje, šo šo lud, t. r. tež tam: našchšwane čžjódny š luda, pšche-

čžwo šlōšchtram šbēhuje kaž pšchi špocžatku revoluzije. Bēchu tam šhromadžšnu powošali. Žako bē tuta nimo, čžehnješche demonstrazišti cžah še šlōšchtrej Kapuzinow a jōn šapali. Š šlōšchtrom špali šo tež šapaša, pōdla šlōšchtra natwarjena. Pšchi tym šrašy polizija š demonstrantami hromadžje. 6 wošobow bu šranjenny.

W Štalštej njejštaj šo bamž a Mussolini tež hišchče dojednaloj. Bamž je wušchnošczi šašo notu pšchepodač. We tutej šebi žada, šo by italska wušchnošcž šakašnju wrōczila, š kotrejž bē towaršstwa katolškeje mlōdžiny šakašaka.

Witowanje š njewōlnikami, je šchšlowami. Šmy šwucženi, šebi myšlicž, šo tajkeho njethmanšstwa wjazny njeje w tutym šlawnym a roššwēšlennym 20. šštottu a na tutej našchej šemi, na kotrejž šu šo tola te tak mjenowane šchšczijanske štatny šmozowake prawow a wliwa we wšchch šōncžinach a krajach. A tola pšchedawaja a šupuja pšchezo hišchče čžlowjekow, njewōlnikow. A to niz jenož w někaškim šanješšennym šucžje našcheje šemie, ale hišchče na wjele mēštnach we wjele krajach. Šesuita Louis Šalabert pišche w franžowškej nowinje „Etudes“ wobšchēnišcho wo tym. Najwjetšche wiki š njewōlnikami šu w šnatym arabškim mēščje Mekka. W ščje 1921 poščjo kral Šussej dawš na tuto witowanje, a to 10 procentow na dowos čžlowješkeje tworj a 2 puntaj šterlinga na šlowu pšchedateho čžlowjeka. Nimo tuteho mēšta ma mjes druhimi Ššhedda tutu šrudnu šhwalbu. We wobemaj mēštomaj wuštajaja witowarjo džeczi, a to hōłzow a hōłzy, bēke a čžorne, šjawnje na pšchedaš. W přenjej poščjy šeta 1923 pšchijewšechu witowarjo 5000 čžornuchow pšches Čžermjene morjo, — ale woni wudawachu, šo šucžjo do šwjateho mēšta Mekka putnikowachu. Š nimi bē jich dužny na 1300 hōłzow a hōłzow, a tute džeczi bēchu mlōdšche dnyli 7 šet. Šenož 4000 čžornuchow šo wrōczi a šnadna licžba džeczi. Š tutym witowanjom šhubi šo wob šeto na 1500 hacž 2000 džeczi.

Wšchelake š bliška a šalōša.

Ščžepowz. To njeje žane mēsto abo wjež. Šnajmjenšcha nam ničjo tajke šnate njeje. Ščžepowz pač je to mēštno, na kotrymž je šo ša šaški kraj š nowa ta trochu „dwēštronška šlaw“ wobnowila, šo ma wón hušto něšcho wošebiteho, šo pač tuto wošebite pšchezo něšcho špšche njeje. Tutōn šchčžepowz abo tuta „šhromada ša špalenje“ bē pola mēšta Trešsen, kotrejž njedaloko Grimmny leži. Na nim špalichu šjesbōžni pšchi někaškim šjawnym wuhotowanju bibliju, a to tohodla, došelž je wona „najwjetšcha kniha bajkow“. —

Šēgne Bože šlužby a šjesbōžni. Wokoło Barlina je 28 mēštnow, na kotrychž šo ewangelške šēgne Bože šlužby wotmēwaja. Do tutych pšchikšhadžachu jich wjazny a wjazny kemšcherjow, wošebje čži, kiž bēchu na njedželškim wulēcze abo w bliškosčzi „dotndženjowachu“ — Nēmžy praja: „Wōchenend halten“. To wēšo bē pšchicžiny došč, tute Bože šlužby kašncž. W šēgu pola Treptowa mylachu rēcž fararja tak došho, doniž Božu šlužbu do cžaša njeshōncžichu. Mjes tymi, kotšž ju kašychu, bēchu tež kommunistške žony, kotrejž šo na fararja dachu a jemu hrožachu. Polizija njebē žana bliško a tuž mōžachu kommunistojo šwoju agitaziju pšchewješč.

Witowanje: M. w Bu. ša 7. po Tr. — Š. w B. ša 8. po Tr.